

ปฏิรูปตำรวจ หหมดเวลาปฏิรูป!

เสียงประชาชนปฏิรูปตำรวจ

พันตำรวจเอกวิรัตน์ ศิริสวัสดิบุตร
virute_sir@hotmail.com

ค

ความเดือดร้อนของประชาชนในขณะนี้ที่สำคัญคือ ปัญหาเศรษฐกิจซ้ำของแพงเงินทองหายาก เศรษฐกิจมีเงินและข้าราชการโดยเฉพาะทหารตำรวจผู้ใหญ่ อาจไม่รู้สึกร้อนอะไร แต่คนส่วนใหญ่ที่หาเช้ากินค่ำทำงานทั้งวันก็ยังไม่พอกินพอใช้!

ประเทศไทยมีผืนดินอุดมลมฟ้าอากาศเหมาะสม แต่เหตุใดผู้คนจำนวนมากจึงยากจนกันดักดาน ช่องว่างระหว่างทางเศรษฐกิจห่างเป็นอันดับสามของโลกรองจากอินเดียและรัสเซีย

เรียกว่าเป็น “ความยากจนของผู้คนบนแผ่นดินที่อุดมสมบูรณ์”

มันเป็นไปได้อย่างไร? ต้องมีปัญหาในเชิงระบบและโครงสร้างอย่างหนึ่งอย่างใดแน่?

ช่องว่างทางเศรษฐกิจแม้กระทั่งสังคมดังกล่าว มีสาเหตุมาจากระบบกฎหมายที่ไม่เป็นธรรม รวมทั้งการทุจริตฉ้อฉลของข้าราชการผู้ใหญ่ แต่ละคนสะสมทรัพย์สินสมบัติกันมากมายใช้ฟุ่มเฟือยได้ยั้งลูกหลาน ไม่มีการตรวจสอบดำเนินคดียึดทรัพย์อย่างจริงจัง?

ส่วนความเหลื่อมล้ำด้านความยุติธรรมภายใต้กฎหมายฉบับเดียวกันนั้น ยังไม่เคยมีใครประเมิน!

แต่กรุงเทพโพลสำรวจความเชื่อมั่นของประชาชนต่อกระบวนการยุติธรรมเมื่อสัปดาห์ที่ผ่านมาสรุปว่า กว่าร้อยละ 76.8 ไม่เชื่อมั่นเรื่องทุกคนจะได้รับการปฏิบัติอย่างเท่าเทียมกัน

นั่นหมายความว่าประชาชน 52 ล้านคนจาก 67 ล้านคน ไม่เชื่อมั่นต่อกระบวนการยุติธรรมทางอาญาของประเทศ

เป็นสัญญาณอันตรายต่อความมั่นคงของชาติอย่างยิ่ง!

หลังยึดอำนาจ องค์กรตำรวจเป็นความสำคัญลำดับแรกที่ประชาชนเรียกร้องต้องการให้มีการปฏิรูปมากที่สุด มีการจัดตั้งสภาพปฏิรูปแห่งชาติประกอบด้วยตัวแทนประชาชนทุกจังหวัดร่วมพิจารณา

สุดท้าย สภช.ได้มีมติให้โอนตำรวจ 9 หน่วยไปให้กระทรวงทวงกรมที่รับผิดชอบดำเนินการ รายงานไปยังนายกรัฐมนตรีแต่ปลายปี 2558

แต่จนกระทั่งปานนี้ ตำรวจแห่งชาติก็ยังไม่ได้ดำเนินการอะไรให้ประชาชนเห็นเป็นรูปธรรมตามมติดังกล่าวแต่อย่างใด?

ส่วนการปฏิรูปงานสอบสวนนั้น ถูกบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญมาตรา 258 ง.

(2) ปรับปรุงระบบการสอบสวนคดีอาญาให้มีการตรวจสอบและถ่วงดุลระหว่างพนักงานสอบสวนกับพนักงานอัยการอย่างเหมาะสม.....สร้างความเชื่อมั่นในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวนและพนักงานอัยการในการสอบสวนคดีอาญา

การปฏิรูปตามแนวทางนี้ ได้ถูกกำหนดเป็นหน้าที่ของคณะกรรมการที่คณะรัฐมนตรีจะแต่งตั้งขยายผลดำเนินการให้เห็นเป็นรูปธรรมตามมาตรา 260 ประกอบด้วย

(1) ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่ง มีความรู้ความซื่อสัตย์สุจริตและเที่ยง

ธรรมเป็นที่ประจักษ์ และ ไม่เคยเป็นข้าราชการตำรวจมาก่อน เป็นประธาน

(2) ผู้เป็นหรือเคยเป็นข้าราชการตำรวจซึ่งอย่างน้อยต้องมีบัญชาการตำรวจแห่งชาติรวมอยู่ด้วย มีจำนวนตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

(3) ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งมีความรู้ ความซื่อสัตย์สุจริตและเที่ยงธรรมเป็นที่ประจักษ์ และไม่เคยเป็นข้าราชการตำรวจมาก่อน มีจำนวนเท่ากับกรรมการตาม (2)

(4) ปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงยุติธรรม เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม และอัยการสูงสุด เป็นกรรมการ

ให้ดำเนินการแล้วเสร็จในหนึ่งปี เพื่อให้ตำรวจมีอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ นับแต่วันที่รัฐธรรมนูญประกาศใช้

ความหวังในการปฏิรูปตำรวจทั้งของประชาชนและตำรวจผู้มีส่วนใหญ่ นอกจากต้องการให้หัวหน้า คสช.และนายกรัฐมนตรีดำเนินการอย่างเด็ดขาดตามอำนาจหน้าที่ที่มีอยู่ ซึ่งเวลานี้ดูจะริเริ่มเต็มที่!

ความหวังต่อไปก็อยู่ที่คณะกรรมการชุดนี้ว่าจะมีใครเป็นประธาน โดยเฉพาะคณะกรรมการตามข้อ (3)ว่าจะถูกเลือกสรรกันอย่างไร?

แต่ละคนจะมีความเข้าใจต่อปัญหาตำรวจ มีความเข้มแข็งและกล้าหาญทางจริยธรรมมากน้อยเพียงใด?

ถ้าแต่ละคนยังหลงประเด็นเรื่องคนน้อย งบประมาณขาด

อำนาจไม่พอ การปฏิรูประบบตำรวจและงานสอบสวนที่แท้จริงไม่มีทางเกิดขึ้นได้ คนไทยต้องทนรับกรรมกันต่อไปอีกนานจนกว่าประชาชนจะมีอำนาจอย่างแท้จริง

การปฏิรูปตำรวจต้องเริ่มจากความเข้าใจที่ถูกต้องว่า ปัญหาไม่ได้เกิดจากเรื่องที่ชอบโทษหากันว่าขาดแคลนสารพัด ตั้งแต่คนน้อย เงินเดือนต่ำ หรืองบประมาณไม่พอแต่อย่างใด

ซ้ำร้ายบางเรื่องยังมีมากมายเกินจำเป็น!

เช่น เรื่องคน ระดับผู้ช่วย ผบ.ตร.ขึ้นไปจะมีตำรวจลูกสั่งให้มาช่วยราชการนั่งหน้าห้องคอยตรวจเพิ่มตั้งแทนให้ลงชื่อ ชงน้ำชากาแฟ เสริฟอาหารหวานคาวและทำธุระส่วนตัวกันมากมายหลายสิบคน

ส่วนคนที่เกษียณ ซึ่งขณะนี้ไม่ทราบว่ามีจำนวนรวมเท่าใด ได้มีระเบียบให้นำตำรวจระดับต่างๆ ไปรับใช้ที่บ้านได้สองสามคนจนตาย เคยมีผู้คำนวณไว้ว่า ต้องใช้งบประมาณเพื่อการนี้แต่ละคนไม่ต่ำกว่าสิบห้าล้าน ไม่มีหน่วยราชการไหนในโลกเขาทำกัน แม้กระทั่งทหารก็ไม่มี

การออกระเบียบให้ทำเช่นนี้ได้!

ยังไม่นับตำรวจทั้งหญิงชายที่นั่งหน้าห้องพลตำรวจโทและตรีที่ตั้งเป็น สำนักงานนอกกฎหมาย รวมทั้งไปเดินตามคอยรับใช้ผู้มีอำนาจอีกมากมาย

รถจักรยานยนต์ไทยเกอร์ชื่อฟังกาลัวที่ชื่อมาถึงสองหมื่นคัน ส่วนใหญ่กลายเป็นรถที่ใช้ไม่ได้ ทั้งไม่ปลอดภัย ไม่มีอะไหล่และกินน้ำมัน ไม่แพ้รถเก๋ง กองเป็นเศษเหล็กอยู่ตามโรงพักมากมายหลายปี ตำรวจผู้น้อยต้องไปซื้อรถจักรยานยนต์มาขี่ปฏิบัติหน้าที่แทน!

รถปิกอัพที่เข้ามาอ้างว่าจะใช้เป็นรถสายตรวจเพื่อวิ่งตรวจทั้งวัน ทั้งคืนให้คุ้มค่า หลายแห่งกลายเป็นรถประจำตำแหน่งประจำตัวตำรวจผู้ใหญ่ รถตู้ติดสัญญาณไฟฉุกเฉินได้กลายเป็นรถทัศนารถตำรวจใช้ท่องเที่ยวหรือรับ-ส่งลูกเมียประชาชนพบเห็นกันจนชินตา รถห้องซิ่งสีด้าที่เข้ามาส่วนใหญ่ก็จอดระเคระกะไม่ได้ใช้เต็มไปหมด!

ที่บอกว่าตำรวจทุกคนต้องทำงานกันยี่สิบสี่ชั่วโมงนั้น ก็เป็นการโกหกหลอกลวงทั้งสิ้น เพราะตำรวจฝ่ายอำนวยความสะดวกและหัวหน้าหน่วยทุกแห่งนั้น ตกตึกก็นอนกันทุกคน

ส่วนผู้ที่เข้าเวรก็มีช่วงเวลาพักผ่อนตามวงรอบไม่ต่างจากแพทย์พยาบาล การไฟฟ้า ประปาและบุคลากรอีกสารพัดหน่วยก็เป็นเช่นนั้น

ข้าราชการโดยเฉพาะหัวหน้างานไม่ว่าจะเป็นอธิบดี ผู้ว่า นายอำเภอ หรือผู้อำนวยการโรงพยาบาล ทุกคนล้วนมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ยี่สิบสี่ชั่วโมงด้วยกันทั้งสิ้น แต่ไม่มีใครทำงานยี่สิบสี่ชั่วโมงอย่างที่ขอบพูดกันแต่อย่างใด

ตำรวจนั้นเป็นงานรักษากฎหมายและความสงบในชุมชน ตามสายงานต้องสังกัดกระทรวงมหาดไทยอยู่ได้การบังคับบัญชาของหัวหน้าหน่วยการปกครองท้องถิ่น เหมือน ผบ.ตร.ที่เป็นผู้บังคับบัญชาของนายกรัฐมนตรีนี่

ต้องมีความสัมพันธ์อันดีกับผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอ ปลัดอำเภอ ไปจนถึงกำนันและ ผู้ใหญ่บ้าน ที่แต่ละคนทำงานกันยี่สิบสี่ชั่วโมงจริงยิ่งกว่าตำรวจหน่วยใด ประชาชนไปเคาะประตูบ้านยามวิกาลให้ตามจับคนร้ายได้ รัฐจ่ายเงินเดือนให้แก่เจ็ดพันเท่านั้น!

ส่วนการสอบสวน แท้จริงไม่ใช่งานตำรวจ เพราะพนักงานสอบสวนไม่ได้มีหน้าที่ตรวจตราป้องกันการกระทำผิดกฎหมายอะไร การปล่อยให้งานสอบสวนอยู่ภายใต้การควบคุมของตำรวจแห่งชาติ โดยไม่มีองค์กรใดสามารถตรวจสอบระหว่างสอบสวนได้ ไม่ว่าจะเป็นอัยการหรือนายอำเภอแม้กระทั่งผู้ว่าราชการจังหวัด ได้ก่อให้เกิดความเดือดร้อนไม่เป็นธรรมต่อประชาชนอย่างมหันต์!

นี่คือปัญหาสำคัญร้ายแรงที่ต้องปฏิรูป

แต่ระยะนี้กลับมีความเคลื่อนไหวของกลุ่มอดีตตำรวจผู้ใหญ่ที่ คสช.แต่งตั้งให้เป็นทั้ง สนช. และ สปท. จะเสนอให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็นหน่วยงาน **ขึ้นตรงต่อรัฐมนตรีกระทรวงยุติธรรม** บอกว่าจะได้ทำงานสอดคล้องกับอัยการและศาล

ศาลอัยการเป็นองค์กรตามรัฐธรรมนูญ ไม่ได้สังกัดกระทรวงยุติธรรม จะตามไปประสานงานอะไรกัน?

ฟังด้วยการขอเพิ่มเงินเดือนให้มากกว่าข้าราชการทุกฝ่าย อ้างว่าทำงานหนักและเสี่ยงภัยมากกว่าทุกหน่วย และ **จะได้ไม่ต้องรับส่วยสินบนกันอีกต่อไป?**

ข้อเท็จจริงงานตำรวจไม่ได้หนักหรืออันตรายทุกตำแหน่ง งานใดเสี่ยงภัยก็มีเงินเพิ่มพิเศษอยู่แล้วเช่นที่เรียกว่าเงินตำแหน่งป้องกันปราบปราม รวมทั้งเงินรางวัลการจับกุมความผิดต่างๆ มากมาย และเรื่องส่วยนั้นเขาแบ่งกันเฉพาะตำรวจผู้ใหญ่ ไม่ได้เกี่ยวกับผู้น้อยแต่อย่างใด

และเรื่องการขอเงินเดือนเพิ่มนั้นส่วนใหญ่ก็ไม่ได้สนใจ มีแต่อยากย้ายกลับภูมิลำเนาเท่านั้น

งานตำรวจประเทศไทยปัจจุบัน หลายตำแหน่งหลายหน่วย เบาทบยายิ่งกว่าข้าราชการอื่นด้วยซ้ำ เช่น ผู้กำกับ (สอบสวน) ยศพันตำรวจเอกเกือบ 800 คน ปัจจุบันว่างงานเป็นตำรวจประจำกองบัญชาการไม่รู้จะทำอะไรให้ทำ สุดท้ายต้องส่งให้กลับไปจังหวัด หรือบก. ไม่มีอำนาจหน้าที่ มีแต่เดินเตร็ดเตร่ไปมา บางคนก็นอนอยู่บ้านรับเงินเดือนเงินตำแหน่งรวมกว่าหกหมื่นทุกคน

หรือผู้กำกับสถานีที่ว่างงานหนักสุด ทุกสถานีมีรองผู้กำกับถึงสามคน ผลัดกันอยู่โรงพักคนละ 7 วันก็ยังไม่ได้!

ในขณะที่นายอำเภอรับผิดชอบงานมากมายกว่าหลายเท่า แต่เขาไม่มีรองนายอำเภอแม้แต่คนเดียว ยังทำงานกันได้อย่างไร?

ยิ่งแพทย์ พยาบาลนั้น ไม่ต้องพูดถึง โรงพยาบาลในจังหวัดและอำเภอทำงานกันแสนหนักด้วยอัตราคนไข้และต้องเสี่ยงภัยจากโรคร้ายมากมาย

แต่หลายคนหลายตำแหน่งนับหมื่นคนมีฐานะเพียงลูกจ้างประจำไม่มีสวัสดิการและบำเหน็จบำนาญแบบข้าราชการเงินเดือนหมื่นห้าถึงสองหมื่นเท่านั้น!